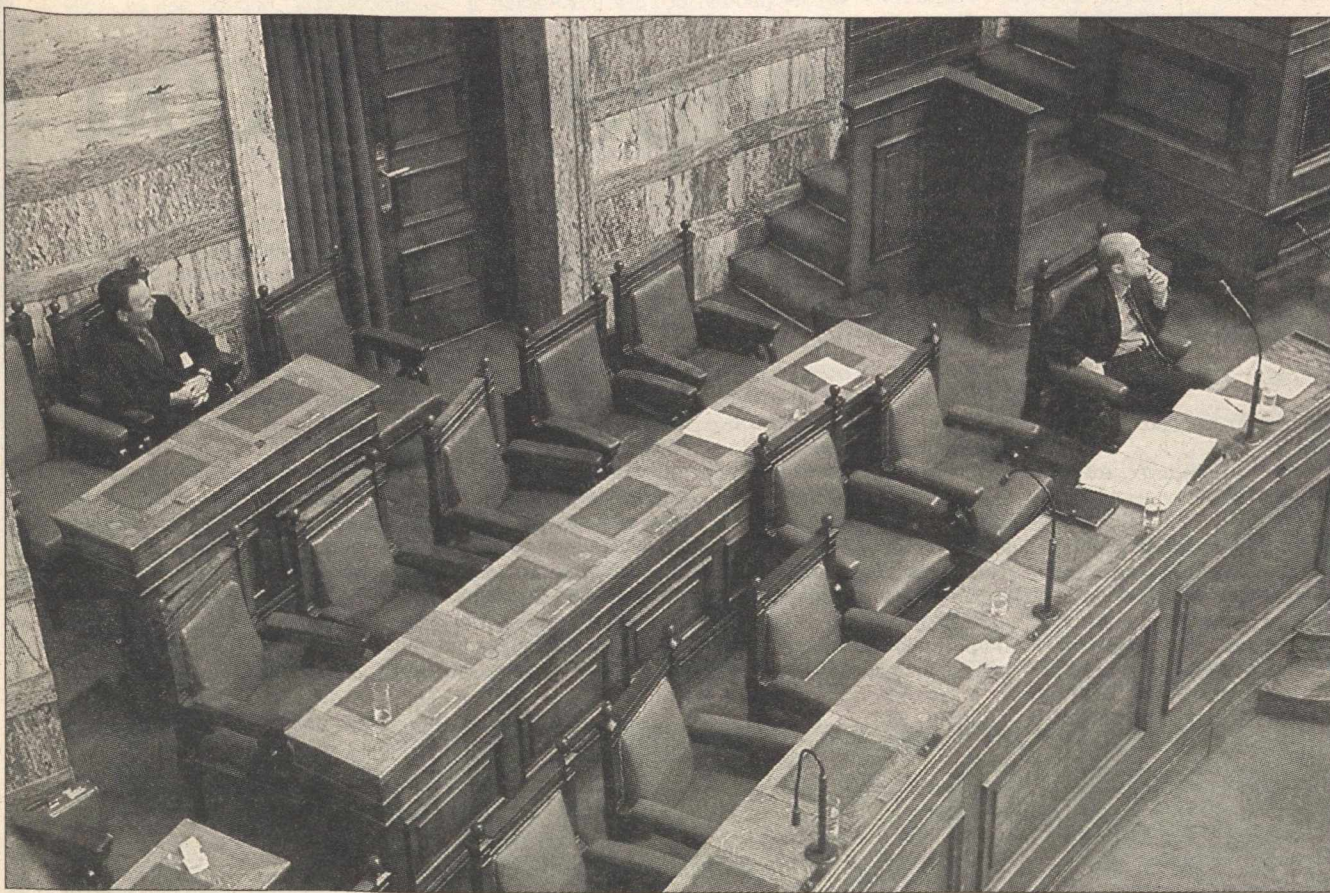

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΜΑΓΕΥΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΑΝ ΝΟΜΙΖΕΤΕ ότι απρέπει-
ες σε εκλογικές διαδικασίες
γίνονται μόνο σε εσωκομμα-
τικές εκλογές στην Ελλάδα,
κάνετε λάθος. Εκλογικά μα-
γειρέματα γίνονται και
στις... Βρυξέλλες και μάλι-
στα από όργανα της Ευρω-
παϊκής Ένωσης. Και είναι
τόσο κραυγαλέες αυτές οι ε-
κλογικές παρατυπίες που ε-
ξόργισαν τον υπερνομάρχη
κ. Ευ. Κουλουμπή, ο οποίος
απέστειλε προς τον Γενικό
Γραμματέα της Επιτροπής
Περιφερειών κ. Ντίτριχ Πορ
την ακόλουθη επιστολή:

«Με λύπη μου διαπιστώ-
νω κάποιες απαράδεκτες
και επαναλαμβανόμενες
παρατυπίες στη λειτουργία
της Γραμματείας της Επι-
τροπής Περιφερειών. Η
πρώτη αναφέρεται στον ο-
ρισμό μου ως τακτικού μέ-
λους της Ετ.Π., τον Οκτώ-
βριο 1997, όπου η Γραμ-
ματεία έσπενσε να δηλώσει
άλλο όνομα, χωρίς να περι-
μένει πρόταση του αρμόδι-
ου έλληνα υπουργού. Η
δεύτερη σχετίζεται με τον
ορισμό μου ως Αντιπροέ-
δρου κατά την τρέχουσα
διετία, όπου χρειάστηκε να
γίνει διορθωτική ανακοίνω-
ση κατά τη διάρκεια της
Ολομέλειας. Θέλω να ελπί-
ζω ότι τέτοιες διαστρεβλω-
τικές παρεμβάσεις δεν θα
επαναληφθούν στο μέλλον,
διότι πιστεύω ότι θίγουν το
κύρος της Επιτροπής. Τέ-
λος, ως ένδειξη του γενικό-
τερου κλίματος θέλω να ση-
μειώσω ότι στην ανακοίνω-
ση της 20.2.1998 αναφέ-
ρομαι ως Πρόεδρος της Δι-
ευρυμένης Νομαρχιακής
Αυτοδιοίκησης Εβρου - Ρο-
δόπης, τίτλος που ανήκει
σε άλλο μέλος». Ευρωπαϊ-
κές αφηρημάδες και επιπο-
λαιότητες!

Ο κύριος που κάνει συντροφιά στον πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη στα υπουργικά έδρανα της Βουλής είναι ένας... υπάλληλος της Βουλής. Οι υ-
πουργοί τον εγκατέλειψαν μόλις άκουσαν την ομιλία του για τα εθνικά θέματα προχθές στη Βουλή και πήγαν - όπως είπαν - στα υπουργεία
τους. Ο κ. Σημίτης έμεινε μόνος του για να ακούσει την ομιλία των αρχηγών των κομμάτων κρατώντας - όπως το συνηθίζει - και σημειώσεις

Η ΣΤΑΣΗ που τήρησε ο υ-
πουργός Εθνικής Αμυνας κ. Α.
Τσοχατζόπουλος κατά την
πρόσφατη κρίση με τη Νεο-
λαία του κόμματος έφερε ανα-
κούφιση στην Κοινοβουλευτι-
κή Ομάδα του ΠαΣοΚ, αφού
πολλοί βουλευτές πίστεψαν
προς στιγμήν ότι η κρίση θα ο-
δηγούσε αναπόφευκτα τον κ.
Κ. Σημίτη σε πρόωρες εκλο-
γές. Ο κ. Τσοχατζόπουλος, ό-
πως σημειώνουν οι συνεργά-
τες του, εξήλθε ενισχυμένος α-
πό την πρόσφατη κρίση αφού
η όλη στρατηγική του απέβλε-
πε στην ενότητα του κόμμα-
τος. Και βεβαίως η άποψή του
πέρασε, αφού και το συνέδριο
της Νεολαίας διεξήχθη και οι
εκλογές για την ανάδειξη νέου

ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ

Η στάση και τα σχέδια του κ. Τσοχατζόπουλου

Οι κινήσεις του υπουργού Εθνικής Αμυνας
κατά την πρόσφατη κρίση στη Νεολαία

Κεντρικού Συμβουλίου έγιναν
και ο υπουργός απέφυγε τη
μετωπική σύγκρουση με άγνω-
στες για το κυβερνών κόμμα
πολιτικές συνέπειες. Η Χαρι-

λάου Τρικούπη, όπως αναφέ-
ρουν πολλά στελέχη του κόμ-
ματος, αργά ή γρήγορα θα α-
ναγνωρίσει τα αποτελέσματα
του συνεδρίου, αφού δεν έχει

άλλα περιθώρια, τη στιγμή μά-
λιστα που παραβρέθηκαν σ'
αυτό πολλοί βουλευτές και άλ-
λα στελέχη.

Ο κ. Τσοχατζόπουλος θα
στρέψει, σε πολιτικό επίπεδο,
την προσοχή του στην οικονο-
μική πολιτική της κυβέρνη-
σης, αφού, όπως ο ίδιος λέει
συχνά, το οικονομικό επιτε-
λείο θα πρέπει να προσαρμο-
σθεί σε νέα δεδομένα. Ο υ-
πουργός Αμυνας επιμένει ότι
η οικονομική πολιτική θα πρέ-
πει να στραφεί κυρίως στην
ανάπτυξη και στην προώθηση
των επενδύσεων, χωρίς όμως
να λησμονείται το κοινωνικό
πρόσωπο που θα πρέπει να ε-
πιδεικνύει η κυβέρνηση του
ΠαΣοΚ.

ΟΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΑΡΧΙΖΟΥΝ αυτή την εβδο-
μάδα, σύμφωνα με τον νό-
μο, οι ετήσιες τακτικές κρί-
σεις στις Ενοπλες Δυνάμεις.
Πρόθεση της ηγεσίας του υ-
πουργείου Εθνικής Αμυνας
και των αρχηγών των Επιτε-
λείων είναι οι κρίσεις αυτές
να γίνουν με καθαρά αξιο-
κρατικά κριτήρια και να μην
υπάρξουν φαινόμενα προώ-
θησης αξιωματικών με κομ-
ματικά ή άλλα προσόντα. Ε-
τσι, εκτός απροόπτου, οι
κρίσεις των στρατηγών θα
είναι περιορισμένες, αφού
αρχή της κυβέρνησης είναι
να παραμένουν οι ανώτατοι
αξιωματικοί (για τους οποί-
ους έχουν επενδυθεί τερά-
στια ποσά) επί μακρόν στον
βαθμό τους.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον πα-
ρουσιάζουν οι κρίσεις στην
Πολεμική Αεροπορία, όπου
θα κριθούν δύο αντιπέραρ-
χοι, κατά σύμπτωση και οι
δύο συμμαθητές στη Σχολή
Ικάρων, που σήμερα είναι ε-
πικεφαλής της Τακτικής Αε-
ροπορίας και της Σχολής Ε-
θνικής Αμύνης. Το ενδιαφέ-
ρον που παρουσιάζουν οι
κρίσεις αυτές έγκειται στο
γεγονός ότι ο αντιπέραρχος
που θα παραμείνει θα είναι
ο επόμενος αρχηγός ΓΕΑ, α-
φού η θητεία του νυν αρχη-
γού λήγει σε ένα χρόνο. Ε-
τσι, στην περίπτωση των υπό
κρίση αντιπεράρχων θα
πρέπει να λειτουργήσουν
πρωτίστως τα αξιωματικά
κριτήρια, εκτός βεβαίως και
αν το Ανώτατο Αεροπορικό
Συμβούλιο αποφασίσει να
διατηρήσει και τους δύο στη
θέση τους. Αν συμβεί όμως
κάτι τέτοιο, τότε αναποφεύ-
κτως δημιουργείται συμφό-
ρηση στην πυραμίδα της ιε-
ραρχίας, με αποτέλεσμα να
καθυστερήσει η ανέλιξη άλ-
λων (χαμηλόβαθμων) αξιω-
ματικών. Η αποσυμφόρηση
της ιεραρχίας είναι επίσης έ-
να θέμα που θα εξετάσουν
σε λίγες ημέρες τα Ανώτατα
Συμβούλια των τριών Κλά-
δων των Ενόπλων Δυνάμε-
ων. Τα τελευταία χρόνια η ε-
πετηρίδα υπέστη πολλές
τροποποιήσεις λόγω της ε-
παναφοράς αποστράτων
στην ενεργό υπηρεσία, οι πε-
ρισσότερες από τις οποίες έ-
γιναν καθαρά για κομματι-
κούς σκοπούς.

Ο κ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

ΣΕ ΛΙΓΕΣ ημέρες πρόκειται
να επισκεφθεί το Βελιγράδι
ο υπουργός Εξωτερικών κ.
Θ. Πάγκαλος για συνομι-
λίες με τον πρόεδρο της Γι-
ουγκοσλαβίας κ. Μιλούτινο-
βιτς, με τον πρόεδρο της
Σερβίας κ. Μιλόσεβιτς και
με τους ηγέτες της αντιπολί-
τευσης. Οι ελληνογιογκο-
σλαβικές σχέσεις βρίσκο-
νται σε καλό επίπεδο και η
επίσκεψη του έλληνα υπου-
ργού Εξωτερικών έχει στόχο
την προώθηση της διαβαλ-
κανικής συνεργασίας και
των διμερών σχέσεων.

Το τέλος του Καρναβαλιού

Α Ν ΚΑΤΑΛΑΒΑ καλά, αριστερός σήμερα
στην Ελλάδα σημαίνει να βλέπεις ένα
πτώμα σ' ένα βίντεο-ουόλ και να πετάγεις
επάνω φωνάζοντας «Μαζί σου,
Ανδρέα, για μια Ελλάδα νέα».
Αν κατάλαβα εξίσου καλά, δε-
ξιός σημαίνει να θεωρείς εθνι-
κό κεφάλαιο τον Μητσotάκη
αλλά να προτείνεις υφυπουργ-
γείο στη «Χρυσή Αυγή». Αν συ-
νεχίζω να καταλαβαίνω καλά,
μάλλον έχουμε μπλέξει τους
πάντες με τα πάντα και ο καθέ-
νας λέει ότι του κατέβει στο
κεφάλι απλώς για να τραβήξει

Εχω μια εξήγηση, την οποία θεωρώ αρκε-
τά βάσιμη. Στη σημερινή ελληνική κοινωνία
και με σοβαρή ευθύνη ημών των «μιντιά-
δων», η διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στο
αστέρι και στο ψώνιο έχει γίνει εξαιρετικά
δυσδιάκριτη. Μεταχειριζόμαστε τα ψώνια ως
αστέρια, σε σημείο που πολύ συχνά τα ψώνια
παίρνουν οι ίδιοι σοβαρά τον εαυτό τους. Ε-
νίοτε παίρνουν και εκπομπή στην τηλεόραση,
κορύφωση της κοινωνικής επιτυχίας στη ση-
μερινή Ελλάδα!

Βλέπω να παρελαύνουν στα δελτία ειδήσε-
ων βαρυσήμαντες δηλώσεις πολιτικών αν-
δρών που παλαιότερα (και όχι τόσο παλιά...) θα
σταδιοδρομούσαν περισσότερο ως θαμώ-
νες καφενείων και μάλλον ως αντικείμενο
καζούρας των υπόλοιπων θαμώνων. Και ε-
μείς τους ακούμε σοβαρά σοβαρά να ανησυ-
χούν για τη Μαδρίτη, να οριοθετούν τις σχέ-
σεις της δημοκρατίας με την ακροδεξιά ή να
διαφωνούν για την οικονομική πολιτική.

Κανένας δεν τους μαζεύει; Κανένας! Οι
πολιτικοί ηγέτες ευαισθητοποιούνται μόλις
τους αμφισβητήσει κανένας βουλευτής, για
τίποτε άλλο. Και όσο δεν αμφισβητούνται ευ-
θέως ή εμμέσως, αφήνουν τον καθένα να λέ-
ει το μακρύ του και το κοντό του, λες και δεν
είναι υπόλογοι για τις μπαρούφες των υπο-
τακτικών τους. Τώρα τους έπιασε το μαράζι
στο ΠαΣοΚ με τη νεολαία. Τόσα χρόνια που
η ίδια νεολαία έλεγε τα παρακουλιανά της,
κανένας δεν νοιαζόταν. Να μη σας πω ότι
βολεύονταν κιόλας! Μ' αυτή τη νεολαία πή-
γαν στο συνέδριο, στις εκλογές, μ' αυτήν τις
κέρδισαν. Τώρα κατάλαβαν ότι μυρίζει πτω-
μίνη...

Στη ΝΔ ανέχθηκαν μήνες τώρα την ανταρ-
σία των βουλευτών για το Σένγκεν και τον

«666», τις επερωτήσεις για τον Βελουχιώτη,
τις ελληνοχριστιανικές μπουρδολογίες και
τις πρωτοβουλίες για να αναρτηθεί ο Ιησούς
στο Κοινοβούλιο. Και τώρα ξαφνικά ξύπνη-
σαν και αναγουλιάζουν «πω, πω, η ακροδε-
ξιά!». Λες και τόσο καιρό δεν τους ήξεραν ό-
λους αυτούς, δεν τους άκουγαν, δεν τους εί-
χαν πάρει χαμπάρι. Λες και ξαφνικά προ-
σγειώθηκαν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα α-
πό τον Άρη ή από το Αλφα του Κενταύρου.

Δημοκρατικά κόμματα και καλοί πολίτες
αυτής της χώρας ανέχονται το βρισίδι και τη
συκοφαντία και την αθλιότητα ως μέτρο δη-
μοκρατίας, με το πρόσχημα της σάτιρας και
του χιούμορ, επειδή δεν υβρίζονται οι ίδιοι
αλλά κάποιος άλλος. Υπεραμύνονται μιας υ-
ποτιθέμενης ελεύθερης έκφρασης, όσο δεν
τους διασύρει. Χειροκροτούν χαιρέκακα τη
διαπόμπευση, όσο δεν είναι στόχοι της οι ί-
διοι. Και δεν καταλαβαίνουν ότι η ύβρις ού-
τως ή άλλως τους αφορά, ότι η δημοκρατία
δεν μοιράζεται σε «εμείς» και οι (χε, χε, χε!)
«άλλοι», ότι ο δημοκρατικός πολίτης είναι
πάντα με τον υβριζόμενο. Ποτέ με τον υβρι-
στή...

Το πρόβλημα λοιπόν δεν είναι τι κάνεις με
τους μασκαράδες στις Απόκριες αλλά τι κά-
νεις μ' αυτούς τις υπόλοιπες ημέρες του χρό-
νου. Πώς αντιστέκεσαι και πώς αμύνεσαι.
Πώς οργανώνεις αυτή την κοινωνία για να α-
ποκηρύξει την κάθε αθλιότητα, το κάθε κα-
ραγκιοζιλίκι. Πώς ενισχύεις τη διαχωριστική
γραμμή ανάμεσα στα ψώνια και στους υπό-
λοιπους. Πώς παράγεις αντισώματα κάθε η-
μέρα, 365 ημέρες τον χρόνο. Πώς θα μπορέ-
σεις να κηρύξεις το τέλος του Καρναβαλιού
όταν το Καρναβάλι τελειώνει και όταν δεν θα
ξαναγυρίσει παρά μετά από 12 μήνες.

Του
Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΡΤΕΡΗ

την προσοχή.

Καρναβάλι, γαρ... Και σε αποκρίατική πε-
ρίοδο οι μασκαράδες έχουν την τιμητική
τους. Μπορούν να ντυθούν δεξιοί, αριστεροί,
κολομπίνες, Ποκαχόντας, σοσιαλιστές, Ζο-
ρό, πατριώτες με φέσι και φουστάνελα, τη-
λεοπτικοί αστέρες, διανοούμενοι, χιουμορί-
στες, καραγκιόζηδες, όλα αυτά δωρεάν και
ατιμωρητί, κανένας δεν θα τους πειράξει ού-
τε θα τους παρεξηγήσει. Το πρόβλημα είναι
πώς θα μας απαλλάξουν από την παρουσία
τους από αύριο, όταν θ' αρχίσει η Σαρακο-
στή.

Θεωρητικώς δεν είναι κακό να ζεις παρέα
με μασκαράδες όλο τον χρόνο. Ορισμένοι έ-
χουν πλάκα, άλλοι είναι γραφικοί στην ιδιαι-
τερότητά τους. Πολλοί είναι διασκεδαστικοί
και δεν έχεις κανένα λόγο να στερηθείς την
ευχάριστη παρουσία τους. Ενα πράγμα όμως
δεν καταλαβαίνω: Γιατί άραγε θέλουν να μας
κυβερνούν; Γιατί προσπαθούν να μας καθο-
δηγήσουν; Γιατί τους αρέσει να μιλάνε και
σοβαρά;

Η βρετανική Κεντροαριστερά

Αντιφατικά μηνύματα

Του Ν. ΜΟΥΖΕΛΗ

ΑΝ Η Μάργκαρετ Θάτσερ πρωτοστάτησε στη συγκεκριμένη ποιοποίηση του νεοφιλελεύθερου, νεοδεξιού λόγου, δεν αποκλείεται ο Τόνι Μπλερ να κάνει το ίδιο για ένα νεοσοσιαλδημοκρατικό, κεντροαριστερό λόγο στην Ευρώπη σήμερα. Βέβαια τα στοιχεία ενός τέτοιου λόγου υπήρχαν σκόρπια σε διάφορες πολιτικές πρακτικές και θεωρητικές αναλύσεις αλλά για πρώτη φορά με το «Νέο» Εργατικό Κόμμα παίρνουν τη μορφή μιας συγκεκριμένης κυβερνητικής πολιτικής.

Ο νέος κεντροαριστερός λόγος αμφισβητεί την αρχή των καθολικών παροχών, δηλαδή την ιδέα πως οι κοινωνικοί πόροι πρέπει να πηγαίνουν σε όλους – ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης. Το νέο Εργατικό Κόμμα υποστηρίζει πως η καθολικότητα των παροχών οδηγεί, στη σημερινή συγκυρία, σε μια κατάσταση όπου οι σχετικά εύπορες μεσαίες τάξεις επωφελούνται πολύ περισσότερο από τις δωρεάν κρατικές υπηρεσίες παρά το περιθωριοποιημένο 1/3 του πληθυσμού. Αρα πρέπει να ξεπεραστεί η αρχή της καθολικότητας, όχι με σκοπό τη συρρίκνωση των κοινωνικών πόρων (αυτή είναι η θάτσερική λύση) αλλά την ανακατανομή τους κατά πιο δίκαιο και αποτελεσματικό τρόπο.

Παρ' όλο που τα βήματα από την άδικη και μίζερη καθολικότητα σε μια πιο δίκαιη, γενναϊόδωρη επιλεκτικότητα είναι ακόμη μικρά και αβέβαια, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως ο βρετανός πρωθυπουργός έχει σκοπό να αλλάξει ριζικά το ισχύον σύστημα: και αυτό έχει ήδη εξαγγιχθεί όχι μόνο την παραδοσιακή, δογματική Αριστερά εντός και εκτός του εργατικού κόμματος (γι' αυτούς η παραβίαση της αρχής της καθολικότητας είναι ταμπού) αλλά και ένα σημαντικό κομμάτι της μεσαίας τάξης που επωφελεόταν ιδιαίτερα από το status quo.

● Πολίτες κοινωνικά ενεργοί

Μια δεύτερη βασική διάσταση του νέου, κεντροαριστερού λόγου είναι η ιδέα πως αν ο πολίτης έχει το δικαίωμα ενός μίνιμου εισοδήματος της της κάλυψης των βασικών αναγκών του στον χώρο της υγείας, της εκπαίδευσης, της περίθαλψης στα γηρατειά κλπ., έχει και την υποχρέωση (αν βέβαια η υγεία του το επιτρέπει) να παραμένει «κοινωνικά ενεργός» ακόμη και όταν δεν βρίσκει δουλειά στην αγορά εργασίας. Ετσι ο άνεργος παύει να είναι παθητικός παραλήπτης ενός επιδόματος και μετατρέπεται σε ενεργό πολίτη που είτε μετεκπαιδεύεται είτε προσφέρει τις υπηρεσίες του σε τομείς των οποίων οι ανάγκες δεν καλύπτονται από τους μηχανισμούς της αγοράς (π.χ. περιβάλλον, κοινωνία κλπ.). Η ιδέα πίσω από αυτή τη νέα πολιτική είναι πως το κράτος δεν πρέπει απλώς να «συντηρεί» κατά πατερναλιστικό τρόπο τους ανέργους αλλά πρέπει να δημιουργήσει νέους μηχανισμούς ενεργοποίησής των, ακόμη και αν η δημιουργία αυτών των μηχανισμών κοστίζει περισσότερο από την α-

πλή παροχή επιδόματος ανεργίας.

Αυτές οι δύο αρχές, αν βέβαια εφαρμοστούν σωστά (δηλαδή κατά σοσιαλδημοκρατικό και όχι θάτσερικό τρόπο), θα οδηγήσουν όχι μόνο στη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων αλλά και στη δραματική αναβάθμιση των υπηρεσιών που το κοινωνικό κράτος προ-

σφέρει σε αυτούς που τις έχουν πραγματικά ανάγκη. Νομίζω πως ο Τόνι Μπλερ θέλει ειλικρινά να προχωρήσει στην κατάργηση των καθολικών παροχών και στην κοινωνική ενεργοποίηση των ανέργων με σκοπό όχι την «τιμωρία» / χειραγώγηση αλλά την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου του περιθωριοποιημένου 1/3 του

πληθυσμού. Όπως είπε ο ίδιος σε απάντηση της κριτικής που του γίνεται πάνω σε αυτά τα θέματα, «εμείς δεν ήρθαμε στην εξουσία για να τιμωρήσουμε αλλά για να βοηθήσουμε ουσιαστικά τα οικονομικά αδύνατα στρώματα του πληθυσμού». Βέβαια μπορεί το εγχείρημα της μεταρρύθμισης του κοινωνικού κράτους, για διά-

φορους λόγους, να αποτύχει. Πάντως αυτό που είναι σίγουρο είναι πως είναι αδύνατον να αναβαθμιστούν σοβαρά οι κοινωνικές υπηρεσίες χωρίς τη ριζική ανακατανομή των κοινωνικών πόρων. Γιατί με το παρόν καθεστώς της εξαιρετικά άδικης κατανομής, για να μπορέσουν αρκετοί κοινωνικοί πόροι να φτάσουν στο περιθωριοποιημένο 1/3 του πληθυσμού θα πρέπει να αυξηθούν οι συνολικές κοινωνικές δαπάνες κατά αστρονομικό τρόπο – πράγμα που θα οδηγήσει στον πληθωρισμό που, ως γνωστόν, βλάπτει ιδιαίτερα τα μη εύπορα κοινωνικά στρώματα.

Ο Τόνι Μπλερ καλείται να ανοίξει καινούργιους δρόμους στις σχέσεις εξουσίας και Τύπου

Το νομοσχέδιο για τον Τύπο

ΑΝ ΟΜΩΣ στα θέματα της αναδιάρθρωσης του κοινωνικού κράτους ο Τ. Μπλερ τολμά να τα βάλει και με την παραδοσιακή Αριστερά και με τις σχετικά εύπορες μεσαίες τάξεις που τον ψήφισαν, το πολιτικό θάρρος φαίνεται να τον εγκαταλείπει σε έναν άλλο τομέα που έχει άμεση σχέση με τον νέο κεντροαριστερό λόγο: τον τομέα του Τύπου. Πιο συγκεκριμένα, η κυβέρνηση Μπλερ εναντιώθηκε σε μια προσπάθεια που ξεκίνησε στη Βουλή των Λόρδων τροποποίησης του «νομοσχεδίου περί ανταγωνισμού». Αυτή η σημαντική προσπάθεια, που υποστηρίχθηκε από λόρδους όλων των πολιτικών παρατάξεων, αποσκοπεί στη δραστηρή καταπολέμηση μονοπωλιακών τάσεων

να εξολοθρευτεί τους κύριους ανταγωνιστές του στον χώρο του ποιοτικού Τύπου.

Η κυβέρνηση Μπλερ και αυτοί που την υποστηρίζουν στη Βουλή των Λόρδων ήταν εναντίον της τροποποίησης του νομοσχεδίου περί ανταγωνισμού με τη δικαιολογία ότι δεν είναι σωστό ένα νομοσχέδιο, που ρυθμίζει τον ανταγωνισμό σε όλους τους τομείς της οικονομίας, να έχει ειδικές διατάξεις για τον τομέα του Τύπου. Όπως είπε ο υποστηρικτής του Μπλερ λόρδος Simon of Highbury, «νομίζω πως θα εκτροχιαστούμε αν δεχθούμε μια διαφορετική απαγόρευση για έναν ειδικό, συγκεκριμένο τομέα».

Αυτή η επιχειρηματολογία βασίζεται στη σαφώς θάτσερική ιδέα ότι η νομοθεσία δεν πρέπει να κάνει καμία διάκριση μεταξύ διαφόρων ειδών επιχειρήσεων. Είτε πρόκειται για επιχειρήσεις που πουλάνε οδοντόπαστες είτε πρόκειται για επιχειρήσεις που έχουν σκοπό την πληροφόρηση των πολιτών, η λογική της λειτουργίας και των μεν και των δε πρέπει να βασίζεται στις ίδιες αρχές και αξίες. Το ότι ο Τύπος, πέρα από το να πουλάει πληροφορίες, παίζει βασικό ρόλο στη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος – και λόγω αυτού έχει ανάγκη ειδικής μεταχείρισης –, αυτό η νεοφιλελεύθερη ιδεολογία της αγοράς προτιμά να το αγνοεί. Γι' αυτήν δημοκρατία σημαίνει να προσφέρεις στον καταναλωτή υπηρεσίες / αγαθά σε όσο πιο χαμηλές τιμές γίνεται, ακόμη και αν αυτή η λογική οδηγεί σε ένα σύστημα όπου η πληροφόρηση μετατρέπεται σε απλό εμπόρευμα.

Δεν είναι ανάγκη να τονίσω πως η παραπάνω νοοτροπία δεν έχει καμία σχέση με έναν σύγχρονο κεντροαριστερό, ριζοσπαστικό λόγο. Γιατί ο τελευταίος, ξεκινώντας από την ιδέα πως η οικονομία, η πολιτεία, η κοινωνία και ο πολιτισμός στηρίζονται στη βάση διαφορετικών λογικών, δεν δέχεται ούτε τη μονοκρατορία της αγοράς (όπως ο νεοφιλελευθερισμός) ούτε αυτή του κράτους (όπως ο παραδοσιακός αριστερός λόγος). Προσπαθεί μάλλον να επιφέρει μια πολυλογική ι-

σορροπία μεταξύ της λογικής της ανταγωνιστικότητας / παραγωγικότητας στον οικονομικό τομέα, τη λογική του δημοκρατικού πλουραλισμού στον πολιτικό, τη λογική της αλληλεγγύης στον κοινωνικό και τη λογική της πολιτισμικής χειραφέτησης στον τομέα της κουλτούρας.

Μια τέτοια πολυλογική στρατηγική όχι μόνο δεν απαγορεύει αλλά επιβάλλει την ειδική μεταχείριση χώρων όπως αυτός των εφημερίδων. Με «ειδική μεταχείριση» εννοώ όχι μόνο δρακόντεια μέτρα για την πάταξη μονοπωλιακών τάσεων αλλά και την επινόηση μηχανισμών που θα εμποδίζουν – για να χρησιμοποιήσω την ορολογία του Π. Μπουρντιέ – αυτούς που έχουν οικονομικό κεφάλαιο να μπορούν αυτόματα, όπως ο Κ. Μέρντοκ, να αγοράζουν πολιτικό ή πολιτισμικό κεφάλαιο. Αν τέτοιοι μηχανισμοί δεν υπάρχουν ή είναι πολύ αδύνατοι, τότε το πέρασμα από τον βάρβαρο στον εξανθρωπισμένο καπιταλισμό (η βασική επιδίωξη της κεντροαριστερής ιδεολογίας) είναι αδύνατο. Τότε οι πιθανότητες ριζικών αλλαγών μέσα στον καπιταλισμό εξαφανίζονται.

Αν έτσι έχουν τα πράγματα, η βρετανική Κεντροαριστερά όχι μόνο δεν πρέπει να εμποδίζει την «ειδική μεταχείριση» του τομέα του Τύπου αλλά θα πρέπει να προχωρήσει σε επιπρόσθετα μέτρα που θα έχουν σκοπό ο Τύπος, ειδικά και τα ΜΜΕ, πιο γενικά, να ελεγχθεί λιγότερο από αυτούς που διαθέτουν οικονομικό κεφάλαιο και περισσότερο από αυτούς που παράγουν πολιτισμό (καλλιτέχνες, λογοτέχνες, άνθρωποι του πνεύματος) ή που έχουν την κύρια ευθύνη αναπαραγωγής του (γονείς, δασκάλους, ιερείς).

Αν η Κεντροαριστερά δεν ριζοσπαστικοποιήσει τα πράγματα προς αυτή την κατεύθυνση, τότε δεν θα μπορέσει να διαφοροποιηθεί σοβαρά από τη νεοφιλελεύθερη ιδεολογία. Ευτυχώς η «γραμμή» της κυβέρνησης δεν πέρασε στη Βουλή των Λόρδων. Ας ελπίσουμε πως ο Τόνι Μπλερ θα αλλάξει τη στάση του όταν το νομοσχέδιο περί ανταγωνισμού ξαναπαί για τελική ψήφιση στη Βουλή των Κοινοτήτων.

Ο Μάσιμο ντ' Αλέμα ομολογεί ότι ντρέπεται που υπήρξε κομμουνιστής αλλά υπόσχεται να μην το ξανακάνει

Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

Ο Γουίλιαμ Χέιγκ, νέος ηγέτης του βρετανικού Συντηρητικού Κόμματος, αποφάσισε να αλλάξει το έμβλημα του κόμματός του. Άλλοι αλλάζουν τον Σουφλιά, άλλοι αλλάζουν το έμβλημα, περί ορέξεως... Ετέθη, λοιπόν, το ερώτημα: Με τι θα αντικατασταθεί ο παραδοσιακός πυρσός της ελευθερίας των Συντηρητικών;

«Ένα λευκό ρόδο!» ήταν η πρώτη σκέψη των συνεργατών του Χέιγκ. Ευθεία απάντηση στο ερυθρό ρόδο, στο κόκκινο τριαντάφυλλο που είναι το έμβλημα του Εργατικού Κόμματος, του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος και γενικώς των περισσότερων σοσιαλιστικών κομμάτων, εξαιρουμένου του ΠαΣοΚ.

Το λευκό ρόδο του Χέιγκ απέναντι στο ερυθρό ρόδο του Μπλερ... Ένας νέος «Πόλεμος των Δύο Ρόδων», όπως αυτός που αιματοκύλισε τη μεσαιωνική Αγγλία φέρνοντας αντιμέτωπους τον Οίκο της Υόρκης και τον Οίκο του Λάνκαστερ για τον αγγλικό θρόνο.

Η ιδέα, όμως, εγκαταλείφθηκε. Οι συνεργάτες του κ. Χέιγκ συνειδητοποίησαν εγκαίρως ότι το λευκό ρόδο ήταν το έμβλημα του Οίκου της Υόρκης και ότι ο Οίκος της Υόρκης έχασε τον πόλεμο. Τότε και τώρα το ερυθρό ρόδο του Λάνκαστερ και τον Λέμπουρ είχε το πάνω χέρι.

Μικρή διδακτική ιστορία: Οι απαραίτητες... Ο «Πόλεμος των Ρόδων» μαίνεται ήδη στους κόλπους της ευρωπαϊκής Αριστεράς. Ο κ. Χέιγκ δεν είχε κανένα λόγο να ανακατευθεί. Στις 6 Φεβρουαρίου, μετά από μια συνάντησή του με τον πρόεδρο Κλίντον στην Ουάσινγκτον, ο Τόνι Μπλερ δεν δειχνει και τόσο φανατισμένος για το δικό του ρόδο.

● Μια νέα Διεθνής

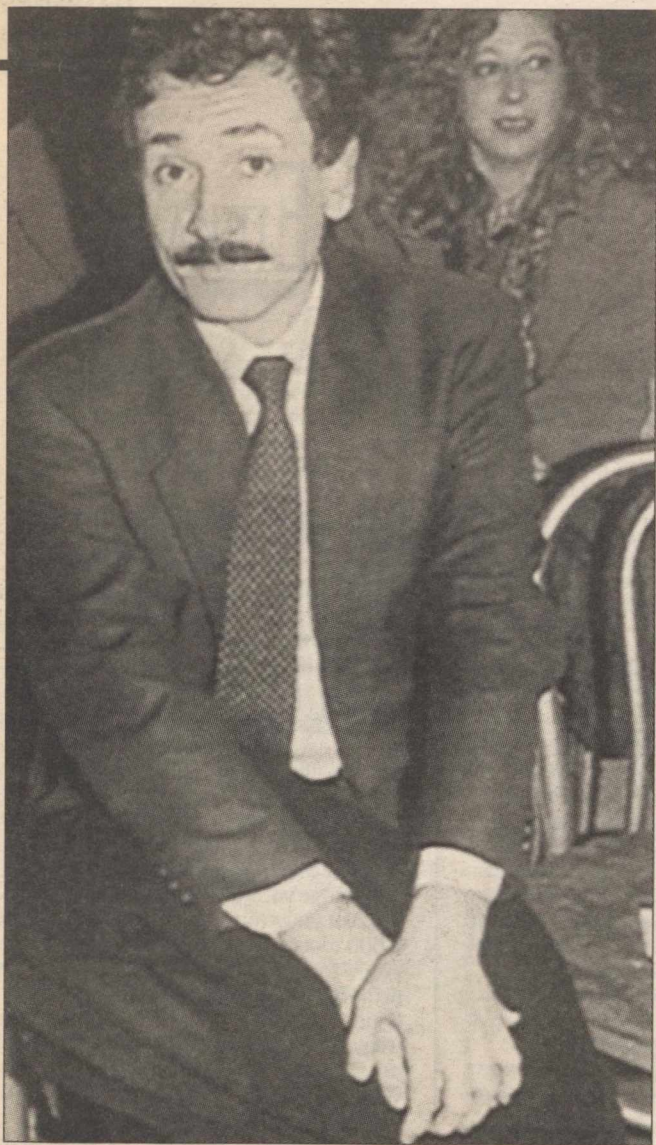
Σε μια συνέντευξή του στον «Γκάρντιαν» μιλούσε για την ανάγκη δημιουργίας της Κεντροαριστεράς και προωθούσε την ιδέα ενός νέου διεθνούς, οργανωτικού σχήματος έξω από τη Σοσιαλιστική Διεθνή και τα κόκκινα τριαντάφυλλα της. Ποιοι θα φτιάξουν το νέο αυτό σχήμα; Το βρετανικό Εργατικό Κόμμα και το Δημοκρατικό Κόμμα του Μπιλ Κλίντον! Σημειώστε μια έκφραση που μας έρχεται από την «μπερική» Γηραιά Αλβιόνα και η οποία αναμένεται να έχει λαμπρό μέλλον στις ιδεολογικές αναζητήσεις μας: «κοινωνικός φιλελευθερισμός...» Κάτι ανάμεσα σε Κ. Καραμανλή και Π. Τατούλη.

Κατά σύμπτωση, τη στιγμή που κυκλοφορούσε ο «Γκάρντιαν» με τη συνέντευξη του Μπλερ, στο Λονδίνο βρισκόταν επίσημη αντιπροσωπεία του Γαλλικού Σοσιαλιστικού Κόμματος υπό τον νέο γραμματέα του Φρανσουά Ολάντ. Οι γάλλοι σύντροφοι συναντήθηκαν με τους βρετανούς ομολόγους τους στα γραφεία του Εργατικού Κόμματος, παρόντος του Πίτερ Μάντελσον, κορυφαίου ιεραρχού του «μπερισμού».

Συναντηθήκαμε και με μερικούς παλαιούς σοσιαλιστές, τον ενημερώνει ο Ολάντ.

Ελπίζω όχι πολλούς! σχολιάζει φλεγματικά ο Μέντελσον.

Διαφορά τόνων; Και ουσίας... Μία εβδομάδα αργότερα, στις 14 Φεβρουαρίου, στη

Ποτέ ο διάλογος για την Αριστερά του 21ου αιώνα δεν ήταν τόσο έντονος και τόσο κενός περιεχομένου

Ο Λιονέλ Ζοσπέν σε αναζήτηση του χαμένου σοσιαλισμού

της «πολλαπλής Αριστεράς», σε αντίθεση με την ιδέα της Κεντροαριστεράς, σέβεται τις επιμέρους ταυτότητες και ιδιομορφίες. Επιτρέπει στους μικρούς να συνυπάρχουν επί ίσοις όροις με τους μεγάλους και άλλωστε οι ιδέες δεν χωρίζονται σε μικρές και μεγάλες. Επιτρέπει στον Συνασπισμό να διεκδικεί μια «ισότιμη διακομματική συνεργασία» με το ΠαΣοΚ και όχι μια άνευ όρων απορρόφησή του. Στο γιατί έτσι και όχι αλλιώς, όμως, δεν υπάρχει απάντηση...

Πομπωδός ο Ντομινίκ Στρος - Καν, υπουργός Εθνικής Οικονομίας του Ζοσπέν, δημοσίευσε προ ημερών στον «Nouvel Observateur» ένα άρθρο υπό τον εξίσου πομπώδη τίτλο «Η Αριστερά του 21ου αιώνα». Τρία θέματα θέτει ο Στρος - Καν: εφευρετικότητα, ανεργία, Δημόσιο. Μάλλον ισχυρή για ημερησία διάταξη κοτζάμι Αριστεράς και κοτζάμι 21ου αιώνα.

● Φτώχεια λόγου

Δεν είναι εύκολο ασφαλώς να ανακινήσεις νέες ιδέες και νέα θέματα. Ούτε στη Γαλλία ούτε στην Ιταλία ούτε στην Ελλάδα. Ίσως γι' αυτόν τον λόγο η περίφημη «Ιδεολογική Συνδιάσκεψη του ΠαΣοΚ» ήταν μια πανθομολογημένη αποτυχία. Πολύ ΠαΣοΚ, λίγο Συνδιάσκεψη και καθόλου Ιδεολογική... Το άνοιγμα σε άλλους προβληματισμούς δεν πραγματοποιήθηκε ενώ περίσσεψαν οι ακατάσχετοι μονόλογοι παλαιοασοκικής προβληματικής και φρασεολογίας επί παντός του επιστητού. Αυτή η «Αριστερά του 21ου αιώνα», στη Γαλλία ή στην Ελλάδα, μοιάζει με πληκτική κοινοτοπία.

Φτώχεια του λόγου, ένδεια του αντίλογου. Για πολλοστή φορά ο κ. Κωνσταντίνου θα επικρίνει το ΠαΣοΚ ζητώντας μια «άλλη πολιτική», μια «άλλη πολιτική που δεν...» κατά περίπτωση. Μια άλλη πολιτική που προφανώς δεν υπάρχει (διότι, αν υπήρχε, θα μας την έλεγαν...) και η οποία επιστρατεύεται σε ρόλο ημίγυμνου «τοπ-μόντελ»: κοιτάς στο περιοδικό τη γυναίκα και υποθέτεις ότι όντως υπάρχουν «άλλες γυναίκες» από τη γυναίκα σου.

Και γιατί να υπάρχει «άλλη πολιτική»; Πόσοι τρόποι χρειάζονται για να δουλεύει σωστά η Ολυμπιακή, η Αιρ Φρανς και η Λουφθάνσα; Είναι αλήθεια, βεβαίως, ότι ουδέποτε η Αριστερά (Κεντροαριστερά, σοσιαλιστές κλπ.) διακήρυξε πως σκόπευε σε αυτόν τον πλανήτη για να εκτελεί χρέη διευθυντού αεροπορικής εταιρείας. Είναι αλήθεια ότι η Αριστερά για άλλα πράγματα ξεκίνησε και με άλλα ήθελε να ασχοληθεί. «Πού είσαι, νιότη...» και τα γνωστά. Ελα, όμως, που - καλώς ή κακώς - με αεροπορικές εταιρείες ασχολείται. Και με τον ΟΑΕΔ και με την ΕΥΔΑΠ και με τον βιολογικό καθαρισμό. Τουλάχιστον, ας ασχολείται σωστά και αποτελεσματικά...

Στα τέλη της δεκαετίας του '70 ο πραγματιστής Ντενγκ (ο ιδρυτής του πρώτου «κομμουνιστικού καπιταλισμού» που γνώρισε η ανθρωπότητα) έλεγε κυνικά στα στελέχη του Κομμουνιστικού Κόμματος: «Όσοι είναι ανίκανοι να αφοδεύσουν, παρακαλώ πολύ να μην κρατάνε τις τουαλέτες!». Είναι αυτό Αριστερά; Ενδεχομένως όχι! Εξασφαλίζει, όμως, ελεύθερες τουαλέτες...

Ο Πόλεμος των Ρόδων

Φλωρεντία, ο Μάσιμο ντ' Αλέμα οδηγούσε αυτούς τους ιδιότυπους πρώην κομμουνιστές που τον ακολουθούν σε μια νέα κομματική μεταμόρφωση. Οι «Αριστεροί Δημοκράτες» του κατέβασαν από την προμετωπίδα τον κέδρο και ανέβασαν... καλά το καταλάβατε, ένα κόκκινο τριαντάφυλλο. Βοτανική περιήγηση ενός σχηματισμού που περνά από τον κέδρο στο τριαντάφυλλο μετέχοντας στην κυβέρνηση της «Ελιάς».

Τριαντάφυλλο, είπατε; Ενσταση! Διότι το σοσιαλιστικό τριαντάφυλλο που υιοθετεί τώρα ο Ντ' Αλέμα ήταν το έμβλημα του Ιταλικού Σοσιαλιστικού Κόμματος του Μπετίνο Κράξι. Και το κόμμα του κ. Κράξι είχε συλληφθεί με το χέρι στο πορτοφόλι! Φασαρία στην αίθουσα... Φόρο τιμής στην «ελευθερία σκέψης» των σοσιαλιστών απέτισε ο Ντ' Αλέμα, μήπως και κληρονομήσει το τριαντάφυλλο. Ποια ελευθερία σκέψης, του αντέτειναν, που οι σοσιαλιστές ήταν κατά της νομιμοποίησης των μαλακών ναρκωτικών! Περί τριφυλλών, δηλαδή, ο λόγος. Από τον κέδρο και την ελιά πήγαμε στο τριαντάφυλλο και από εκεί στην ινδική κάνναβη και στη μαριχουάνα!

Μη σας ξεγελάει, πάντως, το τριαντάφυλλο: αν υπήρχε Πρωτάθλημα Κεντροαριστεράς, ο Ντ' Αλέμα θα ήταν πρώτο φαβορί, μπροστά από τον Μπλερ και από τον Σημίτη. Οι (πρώην) ιταλοί κομμουνιστές έχουν αποδείξει ικανότητες προσαρμογής, μεταλλαγής και αφομοίωσης μεγαλύτερες ακόμη και από την Ένωση Κεντρώων Πολιτευτών του Μεσοπολέμου. Ως και κάποιους «αριστερούς καθολικούς» κατόρθωσαν να βρουν

Οι πολιτικοϋπαρξιακές αναζητήσεις των Κλιντον, Μπλερ, Ζοσπέν, Ντ' Αλέμα, Σρέντερ και Σημίτη

και να στρατολογήσουν στην Κεντροαριστερά τους.

Στη Γαλλία η «πολλαπλή Αριστερά» του Λιονέλ Ζοσπέν θυμίζει περισσότερο ζωολογικό παρά βοτανικό κήπο. Σοσιαλιστές πέντε διαφορετικών τάσεων (τόσες έχει επισήμως το Γαλλικό Σοσιαλιστικό Κόμμα!), εθνικιστές και γκωλικό της Αριστεράς, κομμουνιστές παλαιάς και νέας εσοδείας, κεντρώοι ριζοσπάστες, κεντροευρωπαίοι και φιλοευρωπαίοι Πράσινοι, όλοι αυτοί μαζί δεν συνυπάρχουν απλώς στην κυβέρνηση αλλά κατεβάζουν (ως επί το πλείστον)

και κοινά ψηφοδέλτια στις προσεχείς περιφερειακές εκλογές.

Τηρουμένων των αναλογιών, ο σύντροφος Ζοσπέν θα ήταν ο ευτυχέστερος των πρωθυπουργών αν στην καθημερινή διαχείριση των πραγμάτων είχε να τα βγάλει πέρα μόνο με καμιά Τόνια Αντωνίου, με κανένα Μαρόλη Δασκαλάκη ή με τίποτα Πεπονήδες. Πέντε κόμματα και οργανώσεις συνεδρίαζαν στη Γαλλία για να αποφασίσουν τι θα κάνει η κυβέρνηση με την Air France. Και να σκεφθεί κανείς ότι δεν έχουν (ακόμη...) α-

πλή αναλογική! Αλλά έχουν δεξιό Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Όλα αυτά, βεβαίως, σε ευρωπαϊκό επίπεδο ελάχιστα παραπέμπουν σε συγκροτημένο πολιτικό διάλογο, σε σχεδιασμένη ιδεολογική αναζήτηση, σε συνολική πορεία. Ο καθένας περίπου κάνει τον κεφαλιού του, ανάλογα με τις καταστάσεις που έχει να αντιμετωπίσει στη χώρα του. Σοσιαλισμός, Κεντροαριστερά, πολλαπλή Αριστερά κ.ο.κ. μοιάζουν με όρους που ανασύρονται κατά περίπτωση για να διεκπεραιώσουν τις απαιτήσεις της εκάστοτε πολιτικής συγκυρίας. Μήπως όλα αυτά δεν είναι παρά ντρέπεται να πει ότι αυτό που πρωτίστως προσφέρει σήμερα είναι καλή διαχείριση και κοινωνική συνοχή; Και μήπως τελικά αυτός ο «Πόλεμος των Ρόδων» δεν είναι παρά ένα πρόσημο για να μη διαπιστωθεί το αυτονόητο;

Όταν ο κ. Κ. Σημίτης δηλώνει ότι «μπορώ να κυβερνήσω όπως θέλω» παρά τους 28, τους 22 ή τους 16 (που λέει ο λόγος...), αρκετοί ευρωπαίοι ομολογούν ότι τον ακούνε με φθόνο αλλά και δυσπιστία. Στην εποχή μας ουδείς μπορεί να κυβερνήσει όπως θέλει, απλώς ορισμένοι κυβερνούν λίγο περισσότερο από τους άλλους. Στην Γερμανία οι Σοσιαλδημοκράτες ελπίζουν ότι οι σημερινές εκλογές στην Κάτω Σαξονία θα τους φωτίσουν επιτέλους να αποφανθούν ποιος από τους Οσκαρ Λαφοντέν και Γκέρχαρντ Σρέντερ θα τους οδηγήσει, τον Σεπτέμβριο, εναντίον του καγκελαρίου Κολ. «Σοσιαλιστής» ο Λαφοντέν; «Κεντροαριστερός» ο Σρέντερ; Το βέβαιον είναι ότι, αν η Γερμανία ψηφίσει Σοσιαλδημοκράτες, θα

πάρει δύο κόμματα σε συσκευασία ενός. Ασε που μπορεί να της προκύψουν από κοντά και τίποτα Πράσινοι ή πρώην κομμουνιστές της (πρώην) Ανατολικής Γερμανίας.

Κακά τα ψέματα... Ποτέ άλλοτε η Αριστερά, η Κεντροαριστερά, η σοσιαλιστική Αριστερά, η προοδευτική παράταξη ή όπως αλλιώς θέλετε να ονομάσετε αυτό το πράγμα δεν είχε τόσο ούριο άνεμο. Και ποτέ άλλοτε δεν ήξερε λιγότερο τι θέλει και πού πάει... Γι' αυτόν τον λόγο ίσως επικρατεί και μια τρομακτική σύγχυση σε επίπεδο προσώπων και ιδεών. Αιφνιδίως, π.χ., ο Μπλερ ανακάλυψε ιδεολογική συγγένεια με τον πρόεδρο της Βραζιλίας Φερνάντο Ενρίκε Καρντόσο. «Μιλούμε την ίδια γλώσσα!» δήλωσε. Ως τώρα ξέραμε ότι η Βραζιλία έβγαζε Αριστερά εξτρεμ, άντε Αριστερά χαφ-μπιακ, αλλά δεν είχαμε ακούσει τίποτα για κεντροαριστερούς.

Μέσα στη σύγχυση οι Γάλλοι θεωρούν χρήσιμο να ανακηρύξουν τον Ζοσπέν ένα είδος «αντι-Μπλέρ». Και διοχετεύουν στον Τύπο την πληροφορία ότι ο Ζοσπέν απέρριψε την ιδέα μιας «τριμερούς συνεννόησης» Ζοσπέν - Κλιντον - Μπλερ. Είναι ο Ζοσπέν ένα είδος «Τελευταίου των Μοϊκανών» της ευρωπαϊκής Αριστεράς; Αυτή, περίεργως, είναι η αντίληψη που επικρατεί στον καθ' ημάς Συνασπισμό: η γαλλική «πολλαπλή Αριστερά», ο ζωολογικός κήπος που λέγαμε, αναδεικνύεται σε αντίδοτο και εναλλακτική πρόταση της Κεντροαριστεράς. Στο κεφάλαιο «Πώς θα γλιτώσουμε από το ΠαΣοΚ του Σημίτη» ο κ. Κωνσταντόπουλος έχει βάλει τη φωτογραφία του γάλλου πρωθυπουργού.

Τυπικώς, βεβαίως, ο Συνασπισμός δεν έχει άδικο. Η ιδέα

Σρέντερ και Λαφοντέν, το ηγετικό δίδυμο των γερμανών σοσιαλδημοκρατών: ο πρώτος θεωρείται «κεντροαριστερός» και ο δεύτερος «σοσιαλιστής»

ΒΟΛΕΣ!

Κυβέρνηση
και φαντάσματα

Του ΝΙΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΦΛΕΓΜΑΤΙΚΟΣ τραπέζης σε απάντηση της ερώτησής μου για την ασύμβατη και αντιφατική πορεία πληθωρισμού και επιτοκίων (γύρω στο 4% ο πρώτος και στο 14% τα δεύτερα) μου είπε: «Γιατί εκπλήσσεσαι; Δεν αντανάκλα μόνο η πολιτική την οικονομία, αλλά και το αντίστροφο. Και δεν βρίσκεις εσύ αντιφατική και παράδοση τη συμπεριφορά μιας κυβέρνησης που, την ώρα όπου η οικονομία στενάζει κυριολεκτικά στη μέγνη της διεθνούς αγοράς και η δραχμή πιέζεται σκληρά, ο Πρωθυπουργός και οι υπουργοί του αναλώνονται σε εσωκομματικές αψιμαχίες και σε μικροπολιτικά καμώματα».

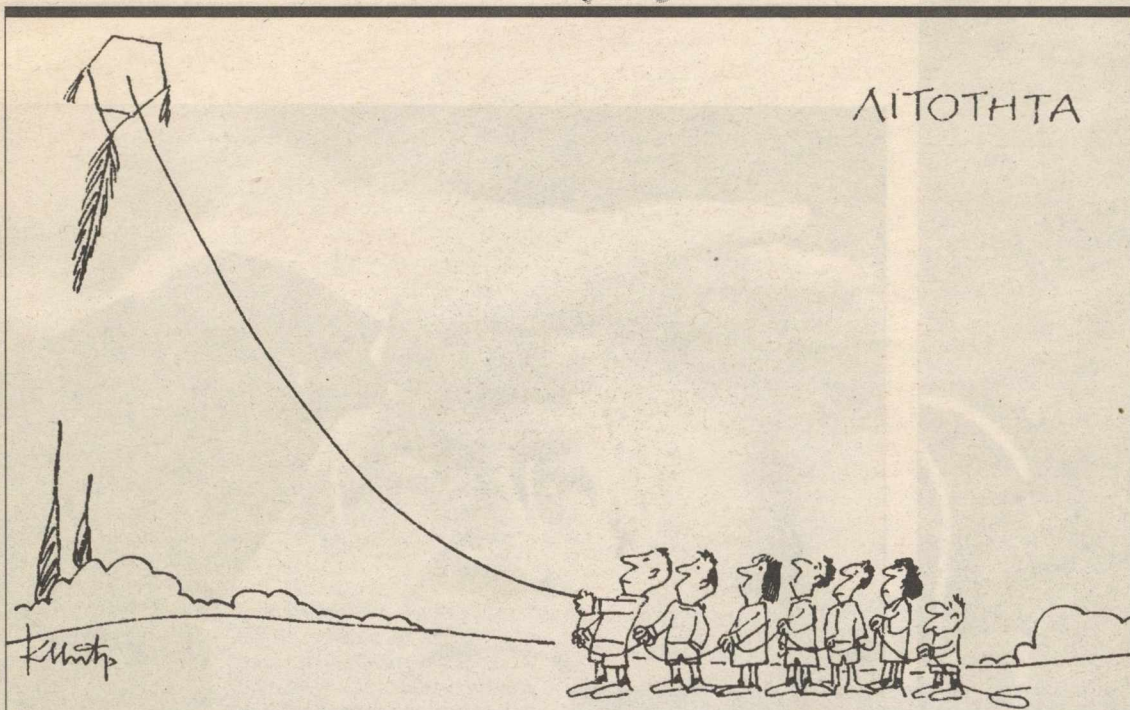
Μήπως πρόκειται για αυστηρές και απόλυτες κρίσεις ενός στεγνού τεχνokrάτη που δεν είναι μνημένος στους κανόνες του πολιτικού παιχνιδιού; Μάλλον όχι, γιατί όση ανεκτικότητα και επιείκεια αν έχει κάποιος προς τις παραδοσιακές ανευθυνότητες των πολιτικών μας και την απρόβλεπτη εσωστρέφειά τους, δεν μπορεί παρά να εκρήγνυται όταν την ώρα που ο τόπος περνάει τις γνωστές δύσκολες ώρες αυτοί ασχολούνται με τα κομματικά κουκιά και πόστα στη νεολαία και στις νομαρχιακές! Αυτή η ελαφρότητα μας φέρνει στον νου την αρχαία ρήση: «Των οικιών υμών επιμνησθέντων υμείς άδετε».

Για παράδειγμα, τη μία ημέρα διαβάζουμε δήλωση του Πρωθυπουργού (έστω και αν την επομένη ο κυβερνητικός εκπρόσωπος την απέδωσε στους παράγοντες του Μαξίμου) ότι ήλθε η ώρα της σύγκρουσης με τους εσωκομματικούς αντιπάλους που δίδεν παρεμβάλλουν

εμπόδια στο κυβερνητικό έργο με αποτέλεσμα τη χαλαρότητα και την αδράνεια που όλοι διαπιστώνουμε, την επομένη όμως στο Εκτελεστικό Γραφείο ο κ. Κ. Σημίτης δηλώνει: «Μπορεί να κυβερνήσω όπως θέλω και μου είναι αδιάφορο αν 30 βουλευτές πήγαν στο Συνέδριο της Νεολαίας για να προκαλέσουν». Αν όμως ισχύει η δεύτερη δήλωση – και μάλλον έτσι είναι, αφού αυτή είναι η πραγματικότητα – τότε εύλογο είναι το ερώτημα: Γιατί δεν κυβερνά πιο σιβαρά, γιατί δεν αποφασίζει άμέσως τα επείγοντα μέτρα στην κοινωνική ασφάλιση, στην αγορά εργασίας, στις ιδιωτικοποιήσεις κλπ.; Δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι φθάσαμε στις δέκαδες παρά πέντε;

Κάποιοι στην κυβέρνηση για να καλύψουν τη δική τους ανικανότητα και ανεπάρκεια καταφεύγουν στη γνωστή δαιμονολογία και στον δαίμονα. Δεν φταίνει αυτό, αλλά οι «προεδρικοί», οι «σοσιαλιστικοί», οι «άνθρωποι του Μαξίμου», η διεθνής κερδοσκοπία, τα διαπλεκόμενα και άλλα μεγάλα συμφέροντα. Το ότι όμως όλοι μέσα στο ΠαΣοΚ δεν είναι σύμφωνοι με την πολιτική Σημίτη αυτό δεν σημαίνει ότι η πολιτική Σημίτη δεν μπορεί να εφαρμοσθεί. Ποιο μέτρο της κυβέρνησης, ποιο νομοθέτημά της ανετράπη στην πράξη από την εσωκομματική αντιπολίτευση; Κανένα! Η κυβέρνηση είναι στην ουσία παντοδύναμη και έχει μαζί της τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού. Απλώς ορισμένοι, για να θυμηθούμε τον Καβάφη, «κουβανούν μες την ψυχή τους τους λαιστρύνοντες και τους Κύκλωπες», τους σπίνουν οι ίδιοι μπροστά τους και έντρομοι και διστακτικοί με τα δικά τους φαντάσματα δεν αποτολμούν τις ιστορικές αποφάσεις που επιβάλλει η οικονομία.

Παραπονούμεθα, και δικαίως, για την άδικη υποβάθμιση που προτίθεται να κάνει στη χώρα μας η Moody's όσον αφορά την πιστοληπτική μας ικανότητα. Μήπως όμως πέραν των αναμφισβήτητων συμφερόντων που υπηρετεί η Moody's, δεν επιηρεάζεται και από την υποτονικότητα που όλοι διαπιστώνουμε στην κυβερνητική μηχανή; Η αγορά αδημονεί και η κυβέρνηση μετρά τα κομματικά κουκιά στη Νεολαία της!

Του Κώστα Μητρόπουλου

ΚΟΙΝΟΣ ΝΟΥΣ

Στην άλλη πλευρά του λόφου

Αγαπητοί μου αναγνώστες,

Το ψευδοκράτος του Ντενκτάς, όπως το αποκαλούμε εμείς, ή η Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου, όπως αυτοαποκαλείται, κατάφερε να έχει μίαν από τις υψηλότερες αναλογίες φοιτητών στο σύνολο του πληθυσμού του (άνω του 10% επί συνόλου 200.000 κατοίκων). Το κατεχόμενο από τους Τούρκους τμήμα της Κύπρου πριν από την εισβολή του Αττίλα δεν διέθετε κανένα πανεπιστήμιο, όπως άλλωστε και ολόκληρη η Κυπριακή Δημοκρατία. Σήμερα λειτουργούν σε αυτό ήδη οκτώ, έναντι ενός – νομίζω – στην ελεύθερη Κυπριακή Δημοκρατία.

Μια και το εν λόγω ψευδοκράτος δεν αναγνωρίζεται από κανένα άλλο κράτος πλην της Τουρκίας, ένα γενικό εμπάργκο έχει επιβληθεί έκτοτε, καθώς η εκεί τουρκική στρατιωτική παρουσία δεν θεωρείται νόμιμη.

Όμως το «καλό» το παλικάρι ξέρει κι άλλο μονοπάτι. Και αφού τα Ηνωμένα Έθνη δεν μπορούσαν επισήμως και νομίμως να στηρίξουν το ψευδοκράτος, παρά την προφανή επιθυμία τους, βρήκαν μίαν άλλη τρόπο χάρη στην οποία το υποτιμώδες Πανεπιστήμιο Ανατολικής Μεσογείου, που έστησε εκεί μια ομάδα καθηγητών υπό τον κ. Αχμέτ Ακέρ, από αναξιόπιστο τεχνικό κολλέγιο που ήταν, με απελπιστικά χαμηλά ποιοτικά επίπεδα διδασκαλίας και σπουδαστών, βρέθηκε να εξελίσσεται σε ένα από τα καλύτερα πανεπιστήμια. Πώς; Μα με τη βοήθεια του ΟΗΕ. Ναι, ναι, τον παγκόσμιο οργανισμό, που δεν αναγνωρίζει όμως επισήμως το τουρκοκυπριακό κρατίδιο!

Η πρώτη παραβίαση έγινε μέσω του οργανισμού του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Ο UNHCR χορήγησε άφθονα κονδύλια θεωρώντας πρόσφυγες τους Τουρκοκυπρίους.

Ποιος θα εμπόδιζε ένα πρόγραμμα υπέρ προσφύγων; Ετσι με τα λεφτά του ΟΗΕ (άρα και της Ελλάδας αλλά και της Κυπριακής Δημοκρατίας!) δημιουργήθηκε νέο τμήμα φυσικής και χημείας και βελτιώθηκαν τα άλλα υφιστάμενα τμήματα.

Καθώς ο ΟΗΕ έδωσε όμως το πράσινο φως, ακολούθησαν και άλλοι χρηματοδότες, όπως η Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης και φυσικά το υπουργείο Παιδείας της Τουρκίας, που βοήθησε το ασήμαντο αυτό κολλέγιο να αναπτυχθεί σε Πανεπιστήμιο.

Μέσα σε δέκα χρόνια, χάρη στις γενναίες επιδοτήσεις από κρατικές και ιδιωτικές πηγές, το Πανεπιστήμιο απέκτησε επτά τμήματα και οκτώ ερευνητικά κέντρα με περισσότερους από 10.000 φοιτητές από 34 χώρες, παρακαλώ! Ας σημειωθεί ότι και το διδακτικό προσωπικό του προέρχεται από 26 διαφορετικές χώρες. Αυτό που ελκύει φοιτητές από ισλαμικές χώρες είναι το ότι «η Κύπρος είναι μουσουλμανική χώρα αλλά ταυτόχρονα με κοσμικό χαρακτήρα και συνεπώς προσφέρει ευρωπαϊκού επιπέδου παιδεία» υποστηρίζει ο ιδρυτής του δρ Ακέρ και προσθέτει: «Πιστεύω ότι το πανεπιστήμιο αυτό θα γίνει το πολιτιστικό κέντρο της Μέσης Ανατολής». Όπως μάλιστα ισχυρίζεται, σπουδάζουν σε αυτό ακόμη και Ελληνοκύπριοι από τη Βρετανία!

Το Πανεπιστήμιο της Βόρειας Κύπρου έχει συνάψει 27 ακαδημαϊκές και πολιτιστικές συμφωνίες συνεργασίας με αλλοδαπά πανεπιστήμια, στα οποία περιλαμβάνονται και πέντε Αμερικανικά (ποιος αμφέβαλλε). Μάλιστα το American South East University της Ουάσιγκτον άνοιξε και δικό του τμήμα στην Αμμόχωστο, όπου εδρεύει το τουρκοκυπριακό πανεπιστήμιο.

Το παράρτημα του εν λόγω Αμερικανικού Πανεπιστημίου έχει φοιτητικό πληθυσμό 6.000. Όπως δε δεν θα ξέρουν ασφαλώς οι αναγνώστες μου, στην Τουρκία, εν

αντιθέσει προς την εν προκειμένω καθυστερημένη Ελλάδα, επιτρέπεται η εγκατάσταση ξένων πανεπιστημίων, στα οποία μάλιστα η διδασκαλία γίνεται σε ξένες γλώσσες (γαλλικά, αγγλικά, γερμανικά κ.ο.κ.)

Όλα τα προαναφερθέντα τα διάβασα στους «Τάμις» του Λονδίνου (9.1.98), ο ανταποκριτής του οποίου δεν κρύβει τον θαυμασμό του για το κατορθώμα του κ. Ακέρ και του ΟΗΕ! Καθώς είναι όμως σοβαρή εφημερίδα, σημειώνει στο τέλος του πεντάστηλου άρθρου της ότι από τους τούρκους πανεπιστημιακούς αμφισβητείται η ποιότητα της διδασκαλίας και η αξιοπιστία των διπλωμάτων που χορηγεί και ότι απορροφά μόνο όσους αποτυχάνουν στα πανεπιστήμια της Μητέρας Τουρκίας. Παρά ταύτα ο εν λόγω άγγλος δημοσιογράφος δεν διστάζει να καταλήξει ισχυριζόμενος ότι η «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου» μπορεί να είναι η πρώτη χώρα στον κόσμο, η οικονομία της οποίας θα στηρίζεται στην ανώτατη εκπαίδευση!

Και η κυρία Θεοδώρα Παπαθεοδώρα, λέκτορας στο Πανεπιστήμιο του Σάφολκ (Βρετανία), η οποία μου απέστειλε το απόκομμα των «Τάμις», μου γράφει με εύλογη αγανάκτηση:

— Λυπάμαι που ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών επέλεξε να στηρίξει και να ενισχύσει το ψευδοκράτος του Ντενκτάς σιωπηλά, με ενεργά (από την πίσω πόρτα), αν και επίσημα έχει επιβάλει embargo.

— Λυπάμαι που ενέργειες σαν αυτή επιτρέπουν και συντελούν στην άκρατη κυνικότητα και προκλητικότητα των Τούρκων.

— Λυπάμαι που οι αλληπάλληλες μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση στην Ελλάδα δεν μπόρεσαν να καταστήσουν τη χώρα μας Κέντρο Σπουδών στη Μεσόγειο, Βαλκανική και Μέση Ανατολή, και ταυτόχρονα να ενισχύσουν την οικονομία της. (Αντίθετα, όπως γνωστό είναι σε όλους, δεκάδες χιλιάδες ελλήνων φοιτητών βρίσκονται σε πανεπιστήμια της αλλοδαπής)

— Λυπάμαι που η αποδοχή των φοιτητών του ψευδοκράτους του Ντενκτάς από πανεπιστήμια της αλλοδαπής σταδιακά εδραιώνουν στη συνείδηση του κόσμου την «ύπαρξη» αυτού του ψευδοκράτους.

— Λυπάμαι που πανεπιστημιακοί και πανεπιστήμια της αλλοδαπής σιωπηλά, με ενεργά, αποδέχονται και στηρίζουν το ψευδοκράτος του Ντενκτάς.

— Λυπάμαι που ένα ψευδοκράτος, που η ύπαρξή του στηρίζεται στη βία, στο αιματοκύλισμα και στην καταπάτηση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παρουσιάζουν πρωτοπόρο στην εκπαίδευση. Πρωτοπόρο σε ένα χώρο, που ακόμη και σήμερα είναι συννεφιασμένος με τις ύψιστες αρετές που πρέπει να διέπουν τον άνθρωπο: «Ελευθερία και δημοκρατία».

Συμμεριζόμενος τη λύπη σας
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΙΝΟΣ

■ Στο άρθρο μου της 1ης Φεβρουαρίου παρεισέφρησε ένα τυπογραφικό και ουσιαστικό λάθος. Η γαλλική λέξη «honni» αποδόθηκε από τον δαίμονα της τυπογραφίας ως «homni», που κακοποίησε έτσι την περίφημη φράση «honni soit qui mal y pense», η οποία – και εδώ είναι το δικό μου λάθος – δεν κοσμεί τον θυρεό του βρετανικού στέμματος αλλά είναι το σλόγκαν του Τάγματος των Ιπποτών της Περικνημίδος. Πρόκειται για την ανώτατη τιμητική διάκριση απονεμόμενη από τους βρετανούς βασιλείς, όπως με διορθώνει ο κ. Αθ. Ηλιασκόπουλος, υπενθυμίζοντας ότι η γαλλική φράση στον θυρεό της βασιλικής οικογενείας είναι «Dieu et mon droit».

Να διορθώσω επ' ευκαιρία και ένα άλλο τυπογραφικό λάθος στο ίδιο άρθρο. Εγραφα «αμερικανοϊρανικές» και όχι «αμερικανοϊρακινικές» σχέσεις όπως προτίμησε ο δαίμων του τυπογραφείου, προφανώς λόγω επικαιρότητας.

ΛΙΤΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Η Αθήνα
ασφυκτιά

Του ΔΗΜΗΤΡΗ Κ. ΨΥΧΟΓΙΟΥ

ΠΑΝΕΜΟΡΦΑ ήταν τα έγχρωμα σχέδια που έβλεπα στις εφημερίδες: δέντρα, γκαζόν, λιμνούλες, πισίνες, ευτυχείς Αθηναίοι να περπατούν αμέριμνοι – και βεβαίως οι αναπόφευκτοι πίδακες. Τα ειδυλλιακά τοπία παρουσίαζαν, υποτίθεται, τη μορφή που θα έχουν διάφορα σημεία της Αθήνας όταν θα κατασκευαστούν κάτω από αυτά τα έξι υπόγεια γκαράζ που εξήγγειλε ο δήμαρχος Αθηναίων κ. Δ. Αβραμόπουλος.

Μακάρι να δημιουργηθούν οι αναγγελόμενοι υπόγειοι χώροι στάθμευσης με τις 2.000 τόσες θέσεις και δεν πειράζει αν δεν έχουν τόσο πολύ πράσινο πάνω τους, δεν πειράζει αν για χάρη τους προσθέσει ο κ. δήμαρχος μερικά ακόμη σιντριβάνια στην Αθήνα. Η πόλη ασφυκτιά από τον αριθμό αυτοκινήτων που φιλοξενεί και την κάνουν ξένη προς τους κατοίκους της, δεν αντέχει άλλο. Μακάρι να είναι προγραμματισμός αυτά που εξέθεσε ο κ. δήμαρχος και όχι προεκλογική εξαγγελία. Είναι όμως έτσι;

Διάφορα νεφελώδη περί τραμ ακούγαμε κάθε τρεις μίνες να ανακοινώνονται με ελαφρές παραλλαγές κάθε φορά – όμορφες ασκήσεις επί χάρτου, σαν αυτές που μας παρουσίασαν και τώρα με τα γκαράζ. Διάφορα πρωτοποριακά εξαγγέλθηκαν, μαζί με τα έξι γκαράζ, για αυτοκίνητα ηλεκτρικά, με φυσικό αέριο ή «υβριδικά» που ανήκουν στον χώρο του πειραματισμού και επιδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – αλλά βέβαια δεν πρόκειται να επιλύσουν το τριμερές πρόβλημα της μετακίνησης που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι Αθηναίοι τα 25 αυτοκίνητα που θα κάνουν τον γύρο της Ακρόπολης, του εμπορικού κέντρου, της Κυψέλης και του Πανκράτιου.

Τα παρκόμετρα δεν έλυσαν κανένα πρόβλημα, απλώς ο δήμος νομιμοποίησε τη στάθμευση και σε οδούς όπου πριν απαγορευόταν και τώρα εισπράττει χρήματα – έξυπνη «φοροεισπρακτική» κίνηση μεν, αλλά ληστρική για τον λιγοστό χώρο που έχουν στη διάθεσή τους οι Αθηναίοι για να κινηθούν. Εξίσου ληστρική μεν εκμετάλλευση του χώρου από τα υπαίθρια γκαράζ που θησαυρίζουν χωρίς να κάνουν καμία απολύτως επένδυση.

Δεν είμαι πολυταξιδεμένος αλλά αυτό το φαινόμενο κεντρικότητας οικοπέδων που παραμένουν δεκαετίες άχρηστα χρησιμοποιώντας απλώς ως γκαράζ επιφανείας δεν το έχω ξαναδεί. Στο Παρίσι οι τιμές των ενοικίων είναι τριπλάσιες ή τετραπλάσιες αντίστοιχων αθηναϊκών διαμερισμάτων αλλά οι τιμές για ενοικίαση χώρων στάθμευσης είναι μεγαλύτερες στην Αθήνα.

Στην Κυψέλη, όπου θα δρομολογηθεί «μίνι μπας», το μηνιαίο ενοίκιο για μια θέση στάθμευσης σε γκαράζ είναι 40.000 - 50.000 δραχμές και δεν υπάρχουν θέσεις: δεν υπάρχει γωνία, πεζοδρόμιο, διάβαση που να μην είναι κατειλημμένη στη λεωφόρο Κυψέλης, απ' όπου ανεβοκατεβαίνουν τρόλεϊ και λεωφορεία, τα ιδιωτικά αυτοκίνητα και τα φορτηγά ανεφοδιασμού σταθμεύουν σε διπλές σειρές. Δεν υπάρχει σεβασμός ούτε για τις στάσεις όπου επιβιβάζονται οι επιβάτες: αν δεν είναι κατειλημμένες από αυτοκίνητα, έχουν μετακινηθεί εκεί, για να μην καταλαμβάνουν «πολύτιμο χώρο», τα δοχεία απορριμμάτων. Άνθρωποι, σκουπίδια και αυτοκίνητα συναρμολογούν αεδιάλυτο πλέγμα – από πού θα περνάει το «μίνι μπας»;

Χρήσιμα είναι τα κάγκελα στους δρόμους, όμορφοι είναι οι φανοστάτες – αλλά δεν ήταν προτεραιότητες για την Αθήνα. Ήταν απλώς εύκολο να γίνουν και να επιδειχθούν. Αν οι εκλογές χρησιμεύουν στο να θυμούνται οι άρχοντες και τα ζωτικά, καλό θα ήταν να τις κάνουμε πιο συχνά.

Από πού
θα περνούν
τα «μίνι
μπας»;